NORAKSTS
Lieta Nr.C30207704
SKA – 441/2007

S P R I E D U M S

Rīgā 2007.gada 15.novembris

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese R.Vīduša
senatore V.Krūmiņa
senators N.Salenieks

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „95.RV.” pārstāvei *T.B.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvim Jānim Līpenītim,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „95.RV.” pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2003.gada 1.decembra lēmuma Nr.19/30983 atcelšanu, sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „95.RV.” kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2007.gada 4.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) pieteicējai SIA „95.RV.” (līdz 2004.gada 14.janvārim SIA „Vēris”) veica daļēju pievienotās vērtības nodokļa auditu par 2003.gada martu, kā rezultātā nomaksai valsts budžetā SIA „95.RV.” noteikts pievienotās vērtības nodoklis Ls 2171,28 un soda nauda Ls 2171,28. VID ģenerāldirektors ar 2003.gada 1.decembra lēmumu Nr.19/30983 budžetā noteikto maksājumu atstāja spēkā. Lēmumā norādīts, ka SIA „95.RV” nebija tiesīga atskaitīt priekšnodokli par darījumiem ar SIA „Vikmos” un SIA „Infoserviss Baltija”, jo ir apšaubāma šo sabiedrību spēja sniegt

SIA „95.RV" izrakstītajās pavadzīmēs-rēķinos norādītos pakalpojumus un piegādāt preces, tostarp meža mašīnas „Lokomo 909" (turpmāk – „Lokomo 909") nomu.

[2] SIA „95.RV." iesniedza pieteikumu tiesā par VID ģenerāldirektora 2003.gada 1.decembra lēmuma Nr.19/30983 atcelšanu. Pieteikumā norādīts, ka pieteicēja ir izpildījusi priekšnoteikumus, lai varētu atskaitīt priekšnodokli par darījumiem ar SIA „Vikmos" un SIA „Infoserviss Baltija".

[3] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2005.gada 22.aprīļa spriedumu pieteikums apmierināts.

[4] Izskatījusi VID apelācijas sūdzību, Administratīvā apgabaltiesa ar 2007.gada 4.aprīļa spriedumu pieteikumu noraidīja. Spriedums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības ir noteiktas likumā „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.pantā. Lai šīs tiesības izmantotu, obligāti jāpastāv visiem iepriekš minētajiem priekšnoteikumiem. Ja kaut viens no priekšnoteikumiem iztrūkst, personai nav tiesību atskaitīt priekšnodokli.

[4.2] Pieteicēja ir izpildījusi formālos priekšnoteikumus priekšnodokļa atskaitīšanai: pieteicēja un SIA „Vikmos" un SIA „Infoserviss Baltija" darījumu veikšanas laikā bija VID reģistrētas ar pievienotās vērtības nodokli apliekamas personas, SIA „Vikmos" un SIA „Infoserviss Baltija" izrakstīja pavadzīmes-rēķinus, kuras pieteicēja apmaksāja.

VID apšauba to, ka pakalpojumi un preces ir saņemtas no minētajām sabiedrībām, jo tiek apšaubīta šo sabiedrību spēja sniegt pavadzīmēs-rēķinos norādītos pakalpojumus un piegādāt preces.

[4.3] Attiecībā uz SIA „Infoserviss Baltija" VID rīcībā ir pierādījumi, ka sabiedrība neatrodas un neveic saimniecisko darbību ne juridiskajā adresē, ne arī struktūrvienībās; juridiskajā adresē sabiedrība reģistrēta nelikumīgi, tās vienīgā dalībnieka un amatpersonas E.Duļbinska atrašanās vieta nav zināma. Tiesas ieskatā ir apšaubāmi, ka šāda sabiedrība veic saimniecisko darbību un ir spējīga nodrošināt grāmatvedības konsultatīvo pakalpojumu un transporta pakalpojumu sniegšanu. Šajā gadījumā formāla dokumentu noformēšana nevar apliecināt pakalpojumu sniegšanu, jo VID savāktie pierādījumi liecina, ka šos pakalpojumus nevarēja sniegt SIA „Infoserviss Baltija". Līdz ar to VID pamatoti ir ierobežojis pieteicējas tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumu par darījumiem ar SIA „Infoserviss Baltija".

[4.4] Pieteicēja pievienotās vērtības nodokļa deklarācijā par 2003.gada martu priekšnodoklī iekļāvusi pievienotās vērtības nodokli par darījumiem ar SIA „Vikmos".

[4.4.1] Saskaņā ar 2003.gada 1.marta līgumu un attiecīgu 2003.gada 24.marta pavadzīmi-rēķinu HE-VII Nr.638001 SIA „Vikmos" martā iznomāja pieteicējai „Lokomo 909", kuru savukārt SIA „Vikmos" saskaņā ar 2003.gada 1.marta līgumu ir iznomājusi no tās īpašnieka *N.V.*.

[4.4.2] *N.V.* 2003.gada 15.jūnijā VID Finanšu policijai sniedza paskaidrojumu, kurā norādīja, ka laikā no 2003.gada februāra līdz aprīlim nav slēdzis nevienu sadarbības līgumu par viņam piederošās meža mašīnas izmantošanu. Savukārt vēlāk 2003.gada 19.novembrī pēc pieteicējas direktora *V.Dz.* lūguma (atbilstoši liecībai pirmās instances tiesā) *N.V.* uzrakstīja apliecinājumu, ka „Lokomo 909" laikā no 2003.gada februāra līdz maijam ir iznomājis dažādām sabiedrībām, katru mēnesi citai. Liecībā pirmās instances tiesā *N.V.* liecināja, ka nodevis „Lokomo 909" SIA „Vikmos" rīcībā, jo tai bija nepieciešams ritošās daļas remonts, nezina, kas pēc tam notika ar meža mašīnu. Administratīvā procesa likuma 235.panta otrā daļa paredz, ka pret rakstveida pierādījuma patiesīgumu nevar iebilst persona, kura pati to ir parakstījusi. Šī persona var apstrīdēt šādu pierādījumu, ja paraksts dots vardarbības, draudu vai viltus ietekmē.

[4.4.3] No *N.V.* liecības pirmās instances tiesā secināms, ka *N.V.* neapstrīd savu VID Finanšu policijai sniegto paskaidrojumu, kā arī nenorāda, ka tas būtu sniegts vardarbības, draudu vai viltus ietekmē. *N.V.* vienīgi ir norādījis, ka, iespējams, ir nepareizi sapratis viņam uzdoto jautājumu. Izvērtējot *N.V.* sniegtās ziņas, atzīst par ticamāku un dod priekšroku *N.V.* paskaidrojumā norādītajam, ka *N.V.* laikā no 2003.gada februāra līdz aprīlim nav slēdzis līgumus par „Lokomo 909" izmantošanu, jo *N.V.* apliecinājumā un liecībā sniegtās ziņas ir pretrunīgas un liecina par to, ka tālāk minēto argumentu dēļ *N.V.* tikai formāli ir parakstījis līgumus par „Lokomo 909" iznomāšanu. *N.V.* paskaidrojumā norāda, ka ir personiski pazīstams ar pieteicējas direktoru *V.Dz.* un ir noslēdzis mutisku vienošanos par „Lokomo 909" uzglabāšanu, savukārt liecībā apstiprina, ka apliecinājumu uzrakstījis pēc *V.Dz.* lūguma. Liecībā norādītais, ka "Lokomo 909" *N.V.* nodeva SIA „Vikmos" un nezina, kas pēc tam ar to notika, būtībā apliecina un papildina paskaidrojumos sniegto informāciju, ka *N.V.* 2003.gada 10.aprīlī *V.Dz.* izdeva pilnvaru pārdot „Lokomo 909", bet ir pretrunā ar apliecinājumā norādīto, ka 2003.gada aprīlī „Lokomo 909" tika iznomāts SIA „Eirostils SV", bet 2003.gada maijā SIA „Kolgo". Turklāt *N.V.* liecībā norāda, ka „Lokomo 909" nebija lietošanas kārtībā, tam bija nepieciešams remonts, līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka pieteicēja šādu tehniku varēja izmantot savā saimnieciskajā darbībā. Tāpat nav loģiska izskaidrojuma pieteicējas

nepieciešamībai nomāt tās teritorijā uzglabāšanā atstāto „Lokomo 909", kuras īpašnieks tai ir zināms un kurš ir lūdzis uzglabāt šo tehniku, no trešās personas SIA „Vikmos". Ņemot vērā minēto, ir pamats secināt, ka izskatāmajā gadījumā ir notikusi formāla dokumentu noformēšana un ka nomas līgumi un pavadzīmes-rēķini neliecina par faktiski notikušu darījumu. Minētie dokumenti ir noformēti tikai ar mērķi nepamatoti iegūt tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu.

[4.5] No iepriekš minētā un lietā konstatētajiem apstākļiem nav pamata secināt, ka SIA „Vikmos", kuras atrašanās vieta nav zināma, kurai bija tikai viens darbinieks, būtu spējīga piegādāt pavadzīmē-rēķinā norādītās preces, kā arī sniegt pavadzīmē-rēķinā un darbu pieņemšanas nodošanas aktā norādītos pakalpojumus. Dokumentu noformēšana neapliecina preču saņemšanu un pakalpojuma sniegšanu, jo VID savāktie pierādījumi liecina, ka tos pieteicēja no SIA „Vikmos" saņemt nevarēja. Līdz ar to VID pamatoti ir ierobežojis pieteicējas tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumu par darījumu ar SIA „Vikmos".

[4.6] Lai apšaubītu darījumu no nodokļu tiesību aspekta, VID nav jāvēršas ar prasību tiesā, bet gan jāvērtē darījums, ņemot vērā attiecīgā nodokļa tiesisko regulējumu, jo, pārbaudot nodokļu aprēķināšanas un maksāšanas pareizību, VID vadās no nodokļu, nevis Civillikuma tiesību normām.

[4.7] Tā kā ikvienam pievienotās vērtības nodokļa rēķinam ir jāatbilst faktiski notikušam darījumam un priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības pastāv tikai tad, ja attiecīgais darījums faktiski ir noticis, atzīstams, ka pieteicēja nav izpildījusi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktā paredzētos priekšnoteikumus, lai iegūtu tiesības uz priekšnodokļa atskaitījumu. Pieteicēja, nepamatoti pieprasot priekšnodokļa atmaksu, ir samazinājusi budžetā aprēķināto nodokļa summu, līdz ar to VID pamatoti papildu nomaksai budžetā noteicis pievienotās vērtības nodokli un soda naudu. VID ģenerāldirektora lēmums ir tiesisks un pamatots, kā arī nav saskatāma acīmredzama soda naudas nesamērība.

[5] Par Administratīvās apgabaltiesas 2007.gada 4.aprīļa spriedumu pieteicēja iesniegusi kasācijas sūdzību, kurā lūdz spriedumu atcelt un nodot lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai. Kasācijas sūdzība pamatota ar tālāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Tiesa nav piemērojusi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktu. Tiesa spriedumā nav devusi vērtējumu pieteicējas norādītajiem argumentiem, ka minētā tiesību norma ir ievērota.

[5.2] Tiesa spriedumā norāda, ka ir šaubas par darījumiem ar SIA „Vikmos" un SIA „Infoserviss Baltija", tomēr šīs šaubas nav nostiprinātas ar pierādījumiem. Līdz ar to tiesa ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 149.pantu. VID savas izteiktās šaubas par darījumiem nav pierādījis. Tiesa līdz ar to nav piemērojusi Administratīvā procesa likuma 150.pantu.

[5.3] Tiesa pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 154.panta pirmo un trešo daļu, kas novedis pie nepareiza tiesas sprieduma. Tiesa spriedumā norāda *N.V.* sniegtās liecības. Tiesa nav izvērtējusi to, ka *N.V.* rakstiskais paskaidrojums, tiesā sniegtā liecība un notariāli apstiprinātais dokuments ir savstarpēji saistīti un viens otru papildina, kā rezultātā tie nav pretrunīgi. Tiesa nav devusi vērtējumu tam, ka VID līdzīgā tiesvedībā ir atzinis *N.V.* notariāli sniegto paskaidrojumu. Tādējādi tiesa nav norādījusi, kādēļ tā VID šaubas atzinusi par pierādītām, bet pieteicējas paskaidrojumus par nepierādītiem.

[5.4] Tiesa pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 103.panta otro daļu, jo nav objektīvi noskaidrojusi pakalpojumu un preču piegādes esamību starp pieteicēju un tās darījuma partneriem.

[5.5] Tiesa pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 251.panta piektās daļas 1.punktu, jo spriedumā nav norādījusi visus lietā konstatētos faktus un pierādījumus.

[5.6] VID ģenerāldirektors līdzīgā lietā, kur iznomāta tā pati meža mašīna, tikai no cita darījuma partnera, pieņēmis labvēlīgu lēmumu sabiedrībai. Līdz ar to ar VID ģenerāldirektora lēmumu tika samazināta papildus aprēķinātā pievienotās vērtības nodokļa summa, atzīstot darījumu par tehnikas nomu. Tādēļ VID ģenerāldirektors ir pārkāpis vienlīdzības principu. Pie tāda paša secinājuma nonākusi arī Administratīvā rajona tiesa, kuras spriedums nav ticis pārsūdzēts un ir stājies spēkā.

[6] Par pieteicēja kasācijas sūdzību VID iesniedzis paskaidrojumus, kuros kasācijas sūdzību neatzīst, uzskatot apgabaltiesa spriedumu par tiesisku un pamatotu.

[7] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāve uzturēja kasācijas sūdzību saskaņā ar tajā minētajiem argumentiem. Atbildētājas pārstāvis kasācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[8] Izvērtējot apgabaltiesas spriedumu, secināms, ka pieteicēja nepamatoti norāda, ka tiesa nav piemērojusi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktu. Minēto tiesību normu tiesa ir piemērojusi sprieduma 8.punktā, kur tiesa ir arī

norādījusi no šīs normas izrietošos kritērijus, kurus izpildot, personai ir tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu.

Kā Senāts secina no šā kasācijas sūdzības argumenta, pieteicēja, norādot, ka tiesa nav piemērojusi šo tiesību normu, pēc būtības nepiekrīt tam, kā minētā tiesību norma ir piemērota konkrētās lietas apstākļiem. Tomēr pierādījumu pārvērtēšana neietilpst Senāta kompetencē. Tiesa ir devusi savu vērtējumu, kādēļ tā uzskata, ka konkrētajos faktiskajos apstākļos minētās tiesību normas piemērošana nav iespējama, jo tās piemērošanai nepieciešamie kritēriji, proti, tiesību normā norādītie faktiskie apstākļi, nav konstatējami. Tādā veidā tiesa ir izteikusi arī savu viedokli par pieteicējas argumentiem par šīs tiesību normas piemērošanu. Konkrēti, sprieduma 9.punktā tiesa ir norādījusi, ka pieteicēja ir izpildījusi formālos priekšnoteikumus priekšnodokļa atskaitīšanai, ko par pietiekamu likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta piemērošanai ir uzskatījusi pieteicēja, tomēr tālāk tiesa norādījusi, kādi šķēršļi konkrētajā lietā pastāv, lai pieteicēja varētu izmantot no minētās tiesību normas izrietošās tiesības, proti, pieteicējas darījuma partneru spēja pakalpojumus sniegt.

Līdz ar to redzams, ka apgabaltiesa ir piemērojusi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktu un arī atbildējusi uz pieteicējas argumentiem, kādēļ tās ieskatā minētā tiesību norma ir piemērojama. Tādējādi šis kasācijas sūdzības arguments ir noraidāms.

[9] Nav pamatots arguments, ka tiesa nav piemērojusi Administratīvā procesa likuma 149.pantu, jo VID ir tikai izteicis šaubas par to, ka preces un pakalpojumi nav saņemti, bet tas nav nostiprināts pierādījumu veidā.

Minētā tiesību norma nosaka, kas uzskatāmi par pierādījumiem lietā. Kā secināms no apgabaltiesas sprieduma (*sk. apgabaltiesas sprieduma 10. un 11.punktu*), tiesa lietā ir analizējusi to informāciju, uz kuras pamata VID ir apšaubījis darījumu esamību. Proti, tiesa spriedumu ir taisījusi uz pierādījumu pamata, nevis, kā to uzskata pieteicēja, uz VID izteikto šaubu pamata par darījumu esamību. Tiesa ir vērtējusi gan VID, gan pirmās instances tiesas savāktos pierādījumus lietā.

[10] Nav pamata tādējādi arī uzskatīt, ka tiesa nav piemērojusi Administratīvā procesa likuma 150.pantu. Atbilstoši šai tiesību normai iestādei jāpierāda tie apstākļi, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu iebildumu pamatojumu. Jāņem vērā, ka šī norma ietver vispārīgo pierādījumu nastas sadali, proti, katrs no procesa dalībniekiem pierāda tos apstākļus, uz kuriem pamatota viņa pozīcija tiesā (administratīvais akts vai iebildumi pret

to). Šai gadījumā VID pienākums ir pierādīt, ka darījums nav noticis. No minētajiem apgabaltiesas sprieduma punktiem redzams, ka VID savu iebildumu pamatošanai ir iesniedzis konkrētus pierādījumus lietā, kurus tiesa, kā minēts, ir arī analizējusi. Turklāt tas neliedz, bet saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 103.panta otro daļu tieši uzliek pienākumu tiesai ievākt papildu pierādījumus pēc savas iniciatīvas gadījumā, ja kāds no procesa dalībnieku norādītajiem apstākļiem nav ar pietiekamu pārliecību konstatējams no esošajiem pierādījumiem.

[11] Pretēji pieteicējas viedoklim Senāts nesaskata arī Administratīvā procesa likuma 103.panta otrās daļas pārkāpumu apgabaltiesas rīcībā. Saskaņā ar šo tiesību normu tiesai objektīvi ir jānoskaidro tie apstākļi lietā, kas ir būtiski lietas pareizai izspriešanai. Tas nozīmē, ka tiesai ir jāvāc pierādījumi, līdz ir konstatējami lietā būtiskie apstākļi, šai gadījumā, kamēr tiek noskaidrots, vai ir pareizs VID administratīvajā aktā ietvertais pamatojums, ka faktiski nav notikuši darījumi. Kā redzams no lietas materiāliem (*sk. lietas 187.lapu*), tiesa ir pieprasījusi VID papildu pierādījumus šajā lietā. Līdz ar to nav šaubu, ka apgabaltiesa konkrētās lietas izspriešanā Administratīvā procesa likuma 103.panta otro daļu ir ievērojusi. Turklāt kasācijas sūdzībā nav norādīts, kādus lietā svarīgus apstākļus apgabaltiesa nav noskaidrojusi (kādus pierādījumus nav ievākusi), līdz ar to šis kasācijas sūdzības arguments ir vispārīgs un, ievērojot iepriekš minētos argumentus, ir noraidāms.

[12] Kasācijas sūdzībā ietverts arguments par Administratīvā procesa likuma 251.panta piektās daļas 1.punkta pārkāpumu. Minētā tiesību norma paredz, ka motīvu daļā norāda lietā konstatētos faktus, pierādījumus, uz kuriem pamatoti tiesas secinājumi, un argumentus, ar kuriem noraidīti vieni vai otri pierādījumi. Pieteicēja nenorāda, kādi tieši fakti un tos apstiprinošie pierādījumi spriedumā nav konstatēti, tikai norāda, ka sprieduma motīvu daļā nav ietverti visi lietā konstatētie fakti un lietā esošie pierādījumi un ka spriedumā ir izpalikuši tie fakti, kas minēti pirmās instances tiesas spriedumā.

Šāds arguments ir vispārīgs. Ja tiek izvirzīts arguments par Administratīvā procesa likuma 251.panta piektās daļas 1.punkta pārkāpumu, kasācijas sūdzības iesniedzējam būtu jānorāda, kas tieši spriedumā iztrūkst.

Pārbaudot apgabaltiesas spriedumu, Senāts konstatē, ka apgabaltiesa sprieduma 7., 10. un 11.punktā ir norādījusi lietā konstatētos apstākļus, pierādījumus, uz kuriem pamatoti apgabaltiesas secinājumi, un argumentus, ar kuriem noraidīti vieni vai otri pierādījumi lietā. Kā redzams no sprieduma 4.punkta, tajā ir atreferēta pirmās instances tiesas sprieduma motivācija.

Līdz ar to Senāts secina, ka Administratīvā procesa likuma 251.panta piektās daļas 1.punkts nav pārkāpts, jo tiesa motīvu daļā ir norādījusi tos faktiskos apstākļus, pierādījumus un to vērtējumu, kas ir bijis nepieciešams sprieduma rezolutīvās daļas taisīšanai.

[13] Pieteicēja uzskata, ka tiesa pārkāpusi arī Administratīvā procesa likuma 154.panta pirmo un trešo daļu. Šīs tiesību normas uzliek tiesai pienākumu novērtēt pierādījumus, kā arī spriedumā norādīt, kādēļ vienam pierādījumam ir dota priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu un viens fakts atzīts par pierādītu, bet cits – par nepierādītu.

Tiesa pretēji kasācijas sūdzībā norādītajam sprieduma 11.punktā (atreferēts šā sprieduma 4.4.2., 4.4.3.punktā) ir analizējusi pieteicējas un VID iesniegtos pierādījumus un arī ir norādījusi, kādēļ priekšroka dodama VID pierādījumiem salīdzinājumā ar pieteicējas pierādījumiem un kādēļ vienu faktu tiesa atzinusi par pierādītu, bet citu par nepierādītu. Tā, tiesa ir analizējusi, kādi ir bijuši apstākļi, kādos *N.V.* sniedzis informāciju par „Lokomo 909" iznomāšanu, kādas ir viņa attiecības ar *V.Dz.* un kādi ir citi lietas faktiskie apstākļi par darījumu ar „Lokomo 909". Tālāk tiesa norādījusi savu vērtējumu par šiem faktiem un secinājusi, ka priekšroka dodama tiem pierādījumiem, kurus iesniedzis VID – *N.V.* VID sniegtais paskaidrojums. Savukārt priekšroku pieteicējas iesniegtajiem pierādījumiem iepretim VID iesniegtajiem pierādījumiem tiesa nav devusi, jo tajos sniegtās ziņas ir pretrunīgas un liecina par to, ka *N.V.* tikai formāli ir parakstījis līgumus par „Lokomo 909". Līdz ar to minēto tiesību normu pārkāpums nav konstatējams.

Senāts uzskata, ka pēc būtības ar šo argumentu pieteicēja norāda, ka nepiekrīt tam, kā apgabaltiesa ir novērtējusi *N.V.* paskaidrojumos VID, viņa liecības tiesā, kā arī notariāli apliecinātajā apliecinājumā ietverto informāciju par „Lokomo 909" iznomāšanu. Atšķirīgs viedoklis par pierādījumu novērtējumu nav pamats uzskatīt, ka tiesa būtu pārkāpusi minētās tiesību normas.

Attiecībā uz argumentu, ka tiesa nav devusi vērtējumu tam, ka VID līdzīgā tiesvedībā ir atzinis *N.V.* notariāli sniegto paskaidrojumu, Senāts atzīst, ka iestādes veikts pierādījumu vērtējums kādā citā lietā nav saistošs tiesai, izskatot citu lietu par citu pieteikuma priekšmetu. Tiesai saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 154.panta pirmo daļu pašai katrā lietā ir jāpārbauda pierādījumi, un pamats atbrīvošanai no pierādīšanas var būt tikai Administratīvā procesa likuma 153.pantā noteiktajos gadījumos, kas nav šīs lietas gadījums.

[14] Kasācijas sūdzībā norādīts, ka lietā pārkāpts vienlīdzības princips tādējādi, ka VID ģenerāldirektors līdzīgā lietā (pieteicējas darījums 2003.gada maijā), kur iznomāta tā pati meža mašīna, tikai no cita darījuma partnera (SIA „Kolgo"), pieņēmis labvēlīgu lēmumu pieteicējai. Līdz ar to ar VID ģenerāldirektora lēmumu tika samazināta papildus aprēķinātā pievienotās vērtības nodokļa summa, atzīstot darījumu par tehnikas nomu.

Vienlīdzības princips noteic, ka, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietas apstākļiem, iestāde un tiesa pieņem vienādus lēmumus (pastāvot atšķirīgiem faktiskajiem vai tiesiskajiem lietas apstākļiem, – atšķirīgus lēmumus). Tas nozīmē, ka vienlīdzības princips jāievēro pie vienādiem lietas apstākļiem – tad tiesību norma jāpiemēro vienādi. Vienlīdzības princips neattiecas uz faktisko apstākļu noskaidrošanu un pierādīšanu kā tādu – faktiskie apstākļi noskaidrojami katrā konkrētā gadījumā atbilstoši pieejamiem pierādījumiem. Likumā ir paredzēti gadījumi, kuros vienā lietā pierādītus faktus var no jauna nepierādīt citā lietā (*sk. Administratīvā procesa likuma 153.panta otro un trešo daļu attiecībā uz pierādīšanu tiesas procesā*), taču tie arī ir vienīgie gadījumi, kad vienā lietā veiktais pierādījumu novērtējums ir saistošs citā lietā, turklāt pamatojums šādam izņēmumam nav vienlīdzības princips, kurš attiecas uz tiesību normu vienveidīgu piemērošanu, bet gan tiesiskā noteiktība vienas tiesību sistēmas ietvaros.

Pieteicējas norādītajos salīdzināmajos gadījumos sakrīt darījumu objekts – meža mašīna „Lokomo 909" –, taču pieteicēja nav norādījusi, ka arī citi lietā konstatējamie apstākļi būtu vienādi. Senāts nesaskata, ka pie šāda vienīgā analogā apstākļa būtu pamats atsaukties uz vienlīdzības principu.

Vienlīdzības princips būtu apsverams tikai tad, ja abos gadījumos VID būtu konstatējis visu likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktā ietverto apstākļu pastāvēšanu, taču vienā gadījumā būtu atzinis priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, bet otrā – nē. Turklāt jebkurā gadījumā nav pieļaujams piemērot vienlīdzības principu tādējādi, ka iestādei viena prettiesiska lēmuma gadījumā arī nākamajā gadījumā būtu jāpieņem prettiesisks lēmums. Ja reiz tiesa, pārbaudot apstākļus, secina, ka atbilstoši pierādītajiem apstākļiem personai nav tiesību uz priekšnodokļa atskaitīšanu, un tikai šāds risinājums atbilst tiesību normai, tad vienlīdzības dēļ priekšnodokļa atskaitīšana nebūtu pieļaujama.

Līdz ar to kasācijas sūdzības arguments par vienlīdzības principa pārkāpumu ir noraidāms kā nepamatots.

[15] Ņemot vērā minēto, nav pamata Administratīvās apgabaltiesas sprieduma atcelšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 1.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas 2007.gada 4.aprīļa spriedumu, bet sabiedrības ar ierobežotu atbildību „95.RV.” kasācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	tiesnese	*(paraksts)*	R.Vīduša
	senatore	*(paraksts)*	V.Krūmiņa
	senators	*(paraksts)*	N.Salenieks

NORAKSTS PAREIZS
Tiesnese R. Vīduša

Rīgā 2007.gada 15.novembrī